

Naus abandonades i ocupades: una realitat més enllà del cas de Badalona

Sabadell, Terrassa, Barcelona o Girona tenen assentaments en edificis industrials ocupats per persones vulnerables

Pla general de l'exterior de les naus abandonades de la carretera Barcelona de Girona | ACN

L'incendi en una nau a Badalona declarat aquest dimecres, amb un balanç provisional de tres morts, ha posat sobre la taula una realitat que fa anys que es viu a diversos municipis de Catalunya: l'ocupació d'espais industrials abandonats per part de persones vulnerables.

El cas de la nau de Badalona, (<https://www.naciodigital.cat/noticia/212918/badalona-treballa-comencar-enderrocar-nau-incendiada-aquesta-mateixa-tarda>) doncs, no únic. A la mateixa ciutat hi ha altres espais industrials ocupats, però municipis com Terrassa, Sabadell, Barcelona o Girona també hi ha naus ocupades des de fa anys. A Barcelona, per exemple, l'Ajuntament té detectats una setantena d'assentaments, o a Girona i Terrassa hi ha una quinzena d'indigents ocupant naus abandonades.

[noticiadiari]2/212877[/noticiadiari]

Tant a Sabadell com a Terrassa es té constància d'espais industrials abandonats que han estat ocupats sobretot per població nouvinguda. En el cas de Sabadell, una agressió sexual al voltant d'una d'aquestes naus al barri de Can Feu, al 2019, va donar pas a una acció de l'Ajuntament per

pentinar les antigues fàbriques on se sospitava que hi havia gent habitant-les i utilitzant-les com a magatzem de materials, com ara ferralla.

En aquell moment ja se sospitava que unes 150 persones vivien en infrahabitatges. D'aquestes, una trentena de persones viurien en naus industrials sense ús, concentrades, sobretot, als barris de Gràcia i Can Feu. Per aquell motiu, es va optar per desplaçar unitats de la Policia Municipal per determinar el nombre aproximat de persones, però sobretot indexar aquelles naus que es trobaven en situació d'ocupació.

A Terrassa es dona una situació similar, amb una antiga nau, situada al carrer Poetessa Caparà, que destaca per concentrar una quinzena de persones que hi viuen de manera habitual. Pel que fa a actuacions en naus d'aquestes característiques, el mes d'agost la Policia Municipal en va poder desallotjar una on hi vivien quatre persones, però on s'hi feien festes il·legals i s'hi acabava ajuntant un gran nombre de persones.

Pla mitjà d'un agent d'esquena dins la nau ocupada que la Policia Municipal de Sabadell Foto: ACN

En una altra antiga nau ocupada de la cocapital vallesana hi van intervenir els Bombers el passat 23 d'octubre, també per un incendi a l'interior. En aquella ocasió no es va lamentar cap víctima.

Amb tot, el consistori treballa perquè les persones que es troben en situació d'ocupació i siguin d'origen estranger s'empadronin. L'objectiu és que se'ls pugui incloure al circuit municipal de formació i de projectes socioeducatius.

A Mataró, un dels principals conflictes que s'ha viscut recentment va ser l'ocupació, fins l'estiu passat, de dos blocs de la Sareb al barri de Cerdanyola, on hi vivia un centenar d'ocupes. El 16 de juliol la Policia Local va poder desallotjar l'immoble, un cop el jutge ho va autoritzar pel seu

estat insalubre i per manca de seguretat a la instal·lació elèctrica de l'immoble. En el moment de l'actuació policial quedava mig centenar d'ocupes en un total de 25 pisos.

Una setantena d'assentaments a Barcelona

A Barcelona, l'Ajuntament fa seguiment de 77 assentaments que tenen identificats, on hi viuen 397 persones, segons dades del consistori. Són aproximadament un centenar de persones menys que dos anys enrere. Segons va explicar aquest dijous el tinent d'alcaldia de Prevenció i Seguretat, Albert Batlle, es tracta d'assentaments amb "característiques diverses", que poden estar tant en naus industrials com en locals abandonats o solars. Batlle, però, va remarcar que no li consta que cap d'ells tingui les característiques de la nau de Badalona, amb un nombre de persones que podia arribar a les 200.

L'Ajuntament de Barcelona va crear el 2013 l'Oficina del Pla d'Assentaments Irregulars, que l'any passat va atendre 287 persones que viuen en assentaments a la ciutat. Aproximadament la meitat d'aquestes persones són novingudes i el seu perfil majoritari és el d'un home d'entre 30 i 45 anys. La major part de la població dels assentaments és d'ètnia gitana i prové d'Europa de l'Est, tot i que també n'hi ha que provenen de diferents països d'Àfrica.

El consistori, a més, també permet l'empadronament sense domicili fix de persones sense llar o sense papers. De fet, la majoria de les atencions socials tenen a veure amb l'obtenció del padró sense domicili fix, les relacionades amb l'obtenció de documentació -com ara el passaport-, o l'accés a la targeta sanitària.

L'any passat 57 persones van entrar en recursos d'allotjament a Barcelona i es van completar 23 cursos de formació i capacitació amb la participació de 189 persones. El servei d'assessorament jurídic de l'oficina també va possibilitar la regularització de sis persones que complien els requisits i la renovació dels permisos a deu més.

Una quinzena d'indigents en naus a Girona

Girona també té algunes naus abandonades que fa temps que estan ocupades. Es tracta de naus ubicades a la carretera de Barcelona, que fa una dècada que estan en desús i on hi ha indigents que han optat per viure-hi.

L'Ajuntament de Girona fa el seguiment d'una quinzena d'indigents que hi viuen i, segons la regidora de Drets Socials, Núria Pi, des del consistori i entitats se'ls ofereix ajuda social més enllà de la bàsica (alimentació i higiene). Pi, però, ha admès que més enllà d'intentar crear-hi "vincles de confiança" hi ha "poc marge" per millorar-ne la situació, perquè els mateixos sensellar no volen. "Sabem que l'estructura de les naus no està en les millors condicions, però és on volen estar i es tracta d'una propietat privada", ha explicat, i no hi poden entrar contra la seva voluntat.

Detall d'unes finestres d'una de les naus abandonades de la carretera Barcelona de Girona. Foto: ACN

Tot i això, ha remarcat que aquests indigents, que en certa manera s'autorganitzen dins dels espais abandonats, no generen problemes de convivència, a diferència del que sí ha passat en altres llocs ocupats a la ciutat. En concret, en blocs d'edificis on hi ha hagut ocupacions vinculades a la delinqüència o les màfies on "sí que s'aprofiten de la vulnerabilitat de les famílies i creen conflictes als barris". En el cas de les naus de la carretera de Barcelona, però, "són persones que no tenen cap altre recurs".

Nau a Reus que es va incendiar a l'octubre

A Reus, l'incendi en una nau ocupada al número 34 del carrer de Josep Maria Prous i Vila, el 27 d'octubre passat, va desencadenar la intervenció de l'Ajuntament. Els veïns feia anys que denunciaven problemes de seguretat a la zona per la presència d'ocupes, tant en aquesta nau com en altres d'adjacents. El conjunt de naus, situat a la confluència de Prous i Vila i l'avinguda de Pere el Cerimoniós, havia acollit antigament diversos tallers i negocis de mecànica.

A l'estiu s'hi va declarar un primer incendi, però no va ser fins al segon -presumptament intencionat- que l'alcalde Carles Pellicer va ordenar tapiar les naus davant el "risc" que suposaven per a "la seguretat de les persones i la salut pública". Fonts municipals apunten que actualment encara en queda una per tapiar, però que la qüestió s'està tramitant i en qualsevol cas, diuen, l'edifici no presenta risc estructural.

Les persones que vivien a les naus industrials van ser real·lotjades provisionalment pels serveis socials municipals en una fonda. De l'interior del conjunt de naus se'n van endur tones de brossa, entre roba, restes d'aliments i excrements. Els veïns de la zona aposten per enderrocar les naus i, com a possibilitat provisional, per convertir el solar en un aparcament.

Les ocupacions il·legals en aquestes edificacions havien generat "queixes veïnals i actuacions de

la Guàrdia Urbana per actes incívics i delictius", segons ha reconegut l'Ajuntament de Reus. Els immobles també han estat objecte de diversos expedients de disciplina urbanística i de salut pública, pel mal estat de conservació i el deteriorament que presenten.

Una setantena de places a un pavelló de Fira de Lleida

A Lleida, la Paeria va habilitar a principis de novembre una setantena de places per a persones vulnerables al pavelló 3 de Fira de Lleida. Ho va fer coincidint amb l'entrada en funcionament del Pla Iglú per la baixada de les temperatures i per poder oferir un lloc per dormir a les persones que ho fan al carrer. El refugi nocturn complementa el servei que ja presta l'allotjament Jericó, contractat pel mateix Ajuntament. D'aquesta manera, es dona continuïtat al servei prestat durant l'estiu per allotjar temporers de la campanya de la fruita que no tenen lloc per dormir. La primera nit de funcionament hi van dormir unes 13 persones.

Això no obstant, algunes entitats com la Plataforma Fruita amb Justícia Social, la PAH o Arrels han criticat deficiències del servei pel fet que a les vuit del matí, les persones que dormen al pavelló han de marxar. Les entitats demanen condicions justes i dignes i veuen aquesta mesura com un pedaç i defensen que a Lleida cal un alberg.